

lesarabrév

Ikki írestandi samanhald
ella samhugi, men góðvarni!

Tað var sera áhugavert at lesa samróðuna við Ellu Midjord, har hon í Söslinunum greiður frá strevi og stríði Fiskepigernes fagforenings fyrri at vinna mannsmulig kor — betri lön til kvinnurnar sum arbeida í fiskivinnuni. Hesar vinnu, sum saman við fiskimönnum okkara eiga sín størsta part í øllum framburði her í føðilandi okkara. Stríðið hevur verið drúgt, men nú lýsir fyrri degi...

Tó vil eg rætta eitt lítið sindur uppá frágreiðing Ellu Midjord: Tað er, tá hon sigur frá einum verkfalli, kvinnurnar høvdu sett í verk á Tvoroyri, aftaná seinasta heimsbardaga, at Thomsen sendi

sini skip til Havnar og tey vórðu landaði her í Havn. Jú, hetta veit eg: Eitt skip kom á Havnina, hitt inn á Skálafjørðin.

Vit vistu einki um ósemjuna har suður, tiskil varð farið at landa. Men so ringdi Gunnar Petersen meg upp og segði, hvussu var vordið. Og stjórnin varð samd um, at vit ikki skuldu taka arbeidi frá teimum á Tvoroyri, og fór eg út á Bacalao tíðliga á morgni og steðgaði kvinnunum í at arbeida henda fisk.

Kvinnurnar lögdu frá sær og fóru heim. Men seinnapartin sama dagin ringdi arbeidsgevarin til mín og spurdi, um eg tordi at steðga kvinnunum í ar-

beidinum. Teir høvdu keypt fiskin, eg kundi koma út og siggja keypsseðilin.

Eg var góðtrúgvín og leit á arbeidsgevarans orð, so eg fór tí ikki at kanna nakran keypsseðil, og kvinnurnar fóru til arbeidis dagin eftir.

Men undir næstu samráðingunum nakrar mánaðar seinri, gremur Thomsen seg um, at hansara fiskur, sum landaður varð norðanfjörðs, var tá ikki seldur enn.

Hetta var møguliga eisini bara fupp...

Vit vóru í holt við tingingar um lönir og annað.

Andrea Ártung

Yrkisforboð og mótmæli

Á veg heim til dögurða týsdagin 6/6. Gangi niðan móti Skipasmiðjuni, á veg yvir á Skálatróð. Men steðgi á, har hendir okkurt.

Niðan frá bryggjuni, móti Skipasmiðjuni, koma seks arbeidsmenn, klæddir í ketildrakt, berandi ein platt á herðunum. Á plattinum stendur skrivað: »Tórshavnar Skipasmiðja.« Á plattinum stendur ein maður, klæddur í myrkamurreyðari troyggju og tweed-jakka. Purlut hár, greitt aftureftir, minnir ikki sör um ein vissan stjóra.

Millum teir seks menninar gongur ein sjeyndi, við blýanti í hondini. Hann roynir at koyra á teir, sum bera plattin: Gangið skjótari, berið hægri, framleiðið meira!

Maðurin á plattinum gevur boð um, hvussu gagnast skal — í takt: **høgra, høgra, høgra.**

Knappliga kemur steðgur í. Ein av berarunum, ein ungur maður við sveisibrillum uppi í pannuni, missir taktina. Hann stígur vinstra fót fram, tá stjórnin sigur **høgra!** Og hetta uppdagar stjórnin: »Hey, hann sjálvur, tú kanst fara heim, her er einki arbeidi til tín longur!»

Maðurin fer, men steðgar á og mótmælir. Hann kann ikki sendast heim soleiðis uttan víðari.

Tveir av berarunum fara yvir til tann heimkoyrda og taka undir við honum, mótmæla. Her er jú ivaleyst av arbeidi, tørvur á arbeidsfólki.

Teir munnhøggast eina-løtu, berararnir móti stjóranum og honum sjálvum við blýanti og pappiri. Kjastast um demokratí: »Tá okkara samfelag er so demokratískt, kunnu tit ikki tveita fólk heim, tí tey hugsa øðrvísi,« heldur ein av berarunum fyrri. Stjórnin er í óðini: »Fáið nú gongd á aftur, tit skulu produsera nakað fyrri lónina!»

Nú sleppa allir berararnir plattinum; har liggur hann, og nú er stjórnin einki verður: »Komið í gongd aftur, hetta er eingin kaffipausa, alt virkið liggur lamið!»

Svarið frá teimum seks berarunum er klárt og týðiligt, hoyrist um alt okið: »Her verður kaffipausa, líka til tann heimkoyrdi fær arbeidi aftur!»

Nú er lítið um stjórn. Hann tingast eina løtu við mannin við blýanti og pappiri. Svarar so endiliga, at sveisarin kann byrja aftur.

Berararnir lyfta knýttan neva, sigursgláðir. Fara aftur undir plattin, syngjandi:

»Tí oki, ið okkum á herðar varð lagt, vit knógvaðu undir av neyð. Men eru vit fjöldin, so verið tá sagt: vit krevja várt dagliga breyð. Vit sameintir ganga í lyst og í neyð, til arbeidis, liv ella deyð!»

Í stríðnum, sum nú dunar víða um lond, so mangur varð boygður í knæ, tí fylkist og taktið hvønn annan í hond í trúgv til tann komandi dag. Vit tjald okkum reisa til verju í neyð Til arbeidis, liv ella deyð!»

Men hesa ferð bera teir ikki plattin uppi á herðunum, teir bera hann í hondini, næstan niðri við vegin. Og stjórnin er frá sær sjálvum, tí teir ikki vilja bera sum fyrr. Róp hansara »Babba, babba, hjálp« hoyrast so dánt fram um sangin.

Mennir við plattinum eru nóg illa farnir, tá ein óvanligur gestur kemur. Ein bláur og hvitur bilur við bláum glasi á takinum koyrir við fullari ferð framvið skipasmiðjuni, oman á Fiskasentralin, vendir og koyrir niðan aftur. Hvat gjørði hann her, og hvor mundi hava sent boð eftir honum?

Yrkisforboðið, ella Beruforsboðið, hjá Tórshavnar Skipasmiðju eigur at verða mótmælt av øllum demokratiskum hugaðum fólki. Og sjálvandi mugu vit mótmæla hvørjari setan í starv ella koyran úr starvi av politiskum grundum, uttan mun til, hvor hevur avgerðina, hvor verður raktur, ella har tað er.

Tað, vit sálu týsdagin

Viðmerking til SMS-blaðið

Í SMS blaðnum nr. 7, mai 1978, stendur eitt lesarabrév, sum eitur »SMS á heysin...«

Tann huldumaður, sum hevur skrivað lesarabrévið, kann vera limur í FK og er tað sjálvandi honum frítt fyrri at hava sínar meiningar um FK og SMS.

So, sum tað tekur seg upp í uppsetingini hjá SMS-blaðnum, fær hetta tó meira dām av, at øðrumegin hava vit eitt heldur ófantaligt lesarabrév, sum sigur, at FK sum høvuðsendamál hevur at knasa SMS, hinumegin stendur eitt sámuligt svar, sum sigur, at SMS bert er til fyrri at tæna brúkararum.

Fyri, at tað skal vera heilt greitt, hvat tey valdu umboðini í FK halda, skal eg gera vart við hetta:

1) FK hevur sambært lógum sínum til endamáls... at útvega limunum í felag og undir so góðum treytum, sum gjørligt, góðar og óspiltar vörur, og á annan hátt gagna áhugamálum brúkararum...

Í hesum sambandi hevur tað ikki týðning, hvørjir privatir handlar eru í býnum, og hava vit eingi ynski um at koyra nakran

Vit gera lesarar okkara varugar við, at treytin fyrri at fáa lesarabrev upptikin undir hesum teignum er, at hvør stjórnin veit, hvor hevur skrivað brævin.

6/6. var ein av teimum nógvu mátnum at mótmæla uppá. Bert spell, at ikki fleiri sálu leikin.

Leikurin var ein frálík mynd av, hvussu yrkisforboð verður fram, og hvussu tað átti at verið móttikið á øllum arbeidsplássum. Og samstundis er hann eitt dømi um, at sjónleikur ikki einans er nakað, sum krevur pall og leikhús og áskoðarar, sum hava keypt bilettir. Sjónleikur kann eisini brúkast í dagliga, til at lýsa eina hending, eitt mótmæli, eina støðutakan.

Vit hava nógvur mátar at koma fram við okkara meining. Skriva greinir, halda roður, skriva skaldsögur, yrkja — og leika ein sjónleik.

Og vit mugu brúka teir allar í stríðnum móti afturhaldinum.

Arbeidsfólk á vestaru kaj

á heysin. Tað er upp til handlarnar sjálfvar, hvussu teir leggja sínar ætlánir.

Hetta endamál, sum er sett omanfyri, setir treytir til handilsligu leiðsluna. T.d. at prisirnir eru tað, vit kunnu kalla sannførir, at ein vora ikki verður seld fyrri dumpingpris, við ongum vinningi ella beinleiðis tapi, fyrri so at taka vinningin aftur aðrastaðni og á øðrum vörum. At tílíkt ikki kemur fyrri, syrgja limavaldu umboðini fyrri, og tað ber til hjá einum og hvørjum limi í FK á hvørjum lima- ella aðalfundi at fáa upplýsingar hesum viðvíkjandi. Eisini royna vit at útvega ódálkaða vora.

2) Longu 2 ár eftir, at nýggi handilin í Dr. Jakobsensgøtu varð tikin í brúk, varð tað greitt, at hann var ov litil. Stjórnin í FK fór tí beinanveg undir at royna at útvega sær størri høli. Millum annað søkti FK um grundstykki á Trapputróðni, áðrenn SMS kom í, men fekk

ongantið svar frá kommununi.

Útbyggingarætlanir, sum eru komnar á mál, tá nýggi handilin letur upp 31. august, hava sostatt einki við SMS at gera, men loysir tey sera óarbeidsligu viðurskifti, sum hava verið í Dr. Jakobsensgøtu í fleiri ár.

3) Hesar útbyggingarætlanir hava verið viðgjørðar og góðtiknar á limafundum og aðalfundum seinastu árin, og eisini tann uppsparing, sum hevur verið hjá limum og felag.

4) FK-stjórnin er imóti, at »lokka« fólk til at keypa við tiltøkum, sum eru omannevndu endamálsgrein óviðkomandi. »Ei at tjena frá øðrum, men hvor at tæna øðrum« kemur eisini at hanga uppi í teimum báðum nýggju handlunum í Hoyvíkshaga 31. august og Fuglafirði 13. juli.

fyrri stjórnina í FK
Kjartan Hoydal,
formaður

»EISINI HETTA
UPPLIVA VIT«Ein viðmerking til brævið í
Dagblaðnum tann 26/5 1978

Fyri tað fyrsta skal eg gera vart við, at eg ikki ætli mær út í blaðskrivning við dulnevndar menn, men fari bert at gera nakrar viðmerkingar til hetta brævið og annars til tað skoðsmál, sum hesin huldumaður gevur mær.

Mær tykir, at skoðsmálið og annars greinin øll, sum hon er, visur ikki so lítið av undirlutakenslum.

Tað, at eg í fríløtum mínum eri skemtari, er væl eingin ódygd. Heldur ikki, at eg royni eftir besta forminum at venja piltar og smádreingir í fótbóliti.

Hetta verður gjørt í fríløtum mínum og tær má eg væl hava loyvi at disponera yvir.

Ikki rokni eg við, at teir fólkafloksmenn, sum hava sitið í býráðnum saman við mær, geva mær hatta skoðsmál. Núverandi býráðslimurin, harra Gunnar Vestergård, bankastjóri, hevur tvørturimóti ferð eftir ferð vist á, at tann lönin, sum verður goldin mær, 12.000 kr. um árið,

er alt ov litil fyrri tað arbeidi, og eg eftir hansara meining geri.

Viðvíkjandi teimum vinnuligu tiltøkum, sum verða gjord á Tvoroyri, tey eru til frama fyrri heildina — og tey, sum nú eru aktuella, nevniliga flakavirkið, er hetta ikki nakað eindomi um kommunalar iløgur. Og har, sum einki annað er møguligt, haldi eg henda framgangsmátan vera rætta. Viðvíkjandi partapeninginum í Tvoroyrar flakavirki, so vóru allir býráðslimir samdir um hann.

Og annars er at siga, at hesi tiltøk, framd av einum samdum býráð, eru til bata fyrri Tvoroyri.

Viðmerking tin um burtukoyringina og viðurskiftini á Urðingarhalsi: tað, sum hendi her hjá okkum, er ikki nakað eindomi. Sjálvur skilji eg tey, sum búgva í Frøða, men kommunustýrið fer at loysa hetta mál. Sambært uppskoti frá fríðing-

